

ODGOVORI EVROPSKE KOMISIJE NA POSEBNO POROČILO EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

„Podpora EU za biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe v gozdovih EU: pozitivni, vendar omejeni rezultati“

POVZETEK

Skupni odgovor Komisije na odstavke I do IV:

Kot je bilo najavljeno v sporočilu o zelenem dogovoru, je Komisija sprejela novo strategijo EU za gozdove do leta 2030¹, ki bo zajemala celoten gozdni cikel in spodbujala številne storitve, ki jih zagotavljajo gozdovi. Na podlagi strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 strategija EU za gozdove določa vizijo in konkretne ukrepe za izboljšanje kakovosti in količine gozdov EU ter krepitev njihovega varstva, obnove in odpornosti ter za povečanje prispevka gozdarskega sektorja k novemu modelu rasti v skladu z evropskim zelenim dogovorom.

Ključni cilj strategije je zagotoviti rastoče, zdrave, raznolike in odporne gozdove EU, ki bistveno prispevajo h krepitvi naše biotske raznovrstnosti in podnebnih ambicij, ščitijo temelje za preživetje in podpirajo trajnostno gozdarsko biogospodarstvo. Strategija predlaga ukrepe za zagotovitev trajnostnega ohranjanja in upravljanja gozdov EU, vključno z okrepljenim spremljanjem gozdov in strateškim načrtovanjem. Predvideva tudi ukrepe za izogibanje ali odpravljanje netrajnostnih praks ter si prizadeva za pravo ravnovesje in sinergijo med potrebo po povečanju prizadevanj za varstvo, obnovo in prilagajanje gozdov za doseg ciljev EU na področju podnebja in biotske raznovrstnosti na eni strani ter različnih gospodarskih interesov, povezanih z gozdovi, na drugi strani.

IV.

(a) Strategija za biotsko raznovrstnost za leto 2030², sprejeta maja 2020, že obravnava vprašanje izgube biotske raznovrstnosti v EU, vključno v njenih gozdovih. Nekatere ključne zaveze strategije za biotsko raznovrstnost, ki se nanašajo tudi na gozdove, so: povečanje zakonsko zaščitene območja na 30 % zemljišč EU; strogo varovanje 10 % zemljišč EU, vključno z vsemi preostalimi pragozdovi in staroraslimi gozdovi v EU; učinkovito upravljanje vseh zavarovanih območij; razvoj smernic o pogozdovanju in ponovnem pogozdovanju, ki spodbujata biotsko raznovrstnost, ter praksah v gozdarstvu, ki so bližje naravi; pravno zavezujoči predlog glede zavezujočih ciljev EU v zvezi z obnovo narave leta 2021 ter okrepitev izvajanja in izvrševanja okoljske zakonodaje EU.

(b) Člen o obveznostih obveščanja ne zajema kakovosti pregledov. Na podlagi tega so države članice zavrnilo predlog Komisije, da se ta element vključi v letno poročanje.

Čeprav je uporaba daljinskega zaznavanja lahko stroškovno učinkovita in uporabna v posebnih primerih (npr. v primerih, ko se zaradi sečnje na zavarovanih območjih krši naravovarstvena zakonodaja), na splošno ne velja za ustrezno orodje za zagotovitev izvrševanja uredbe EU o lesu. Dejstvo, da je gozd posekan, malo pove o zakonitosti takega posega. Vendar pa bo Komisija spodbujala široko uporabo geoprostorskih obveščevalnih podatkov, vključno z daljinskim zaznavanjem, za pristojne organe držav članic, da se zagotovi boljše izvrševanje veljavne nacionalne zakonodaje v zvezi s sečnjo in gozdarskimi dejavnostmi.

---

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Nova strategija EU za gozdove do leta 2030“ (COM(2021) 572 final).

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. Vračanje narave v naša življenja“ (COM(2020) 380 final).

V EU uredba o lesu ni edini pomemben instrument za nezakonito sečnjo. Nezakonita sečnja lahko krši pravila direktiv o pticah in habitatih ter sproži nastanek obveznosti za sanacijo škode v skladu z direktivo o okoljski odgovornosti. V zvezi z uporabo daljinskega zaznavanja za spremljanje bi Komisija navedla več trditev.

Prvič, za spremljanje, vključno s spremljanjem skladnosti, so v skladu z omenjenim pravnim redom države članice.

Drugič, ko gre za spremljanje skladnosti, je treba daljinsko zaznavanje obravnavati kot vir informacij za geoprostorske obveščevalne podatke, geoprostorske obveščevalne podatke pa kot del širšega nabora potrebnih posredovanj (kolektivno zagotavljanje skladnosti) za reševanje težav, kot je na primer nezakonita sečnja.

Tretjič, EU podpira uporabo geoprostorskih obveščevalnih podatkov in daljinskega zaznavanja v državah članicah v okviru okvirnega partnerskega programa Copernicus User Uptake, namenjenega nacionalnim pilotnim informacijskim platformam za gozdove in uporabi geoprostorskih obveščevalnih podatkov za boj proti nezakoniti sečnji v gozdovih (gozdarski kriminal).

Četrtič, Komisija podpira delo držav članic pri zagotavljanju skladnosti, vključno z oblikovanjem smernic, ki pojasnjujejo geoprostorske obveščevalne podatke: glej priročnik o zagotavljanju skladnosti na podeželskih območjih in povezan povzetek: [Zagotavljanje okoljske skladnosti na podeželskih območjih – Urad za publikacije EU \(europa.eu\)](#); [Zagotavljanje okoljske skladnosti na podeželskih območjih – Urad za publikacije EU \(europa.eu\)](#) (povzetek) in „Guidance on combatting environmental crimes and related infringements“ (Smernice o boju proti okoljskemu kriminalu in povezane kršitve). Smernice o boju proti okoljskemu kriminalu, [CIRCABC \(europa.eu\)](#).

Nazadnje, sama Komisija ima izvršilno vlogo varuha pogodb, da zagotovi, da države članice izpolnjujejo ustrezne obveznosti, na primer v skladu z direktivo o habitatih, in v tem okviru uporablja različna preiskovalna orodja, vključno z geoprostorskimi obveščevalnimi podatki.

(c) Komisija želi poudariti, da nova strategija EU za prilagajanje³, objavljena februarja 2021, v primerjavi s predhodnico iz leta 2013 vključuje veliko močnejše ukrepe v podporo prilagajanju gozdov, vključno z ustvarjanjem in distribucijo informacij, znanja in praktičnih rešitev.

(d) Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) podpira evropsko politiko razvoja podeželja ter prispeva h gospodarski, okoljski in socialni trajnosti podeželskih območij. Podpora gozdarskim ukrepom v okviru EKSRP je sestavni del doseganja ciljev politike in priznava večfunkcionalnost gozdov.

Novi model izvajanja prihodnje skupne kmetijske politike (SKP) bo državam članicam dal večjo prožnost ter jim tako omogočil boljše upoštevanje lokalnih razmer in potreb. Razen zahteve, da morajo biti naložbe v pogozdovanje v skladu s podnebnimi in okoljskimi cilji v skladu s smernicami Forest Europe, mora podpora gozdarskemu sektorju temeljiti na načrtu za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednem instrumentu.

V okviru prihodnjega okvira spremljanja in ocenjevanja smotrnosti bodo vsako leto zagotovljene koristne informacije o gozdarskih ukrepih. Vendar pa bo le vrednotenje politike ocenilo učinke gozdarskih ukrepov na biotsko raznovrstnost in podnebje.

V. Komisija se strinja s temi priporočili.

UVOD

---

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam“, COM(2021) 82 final.

17. Čeprav se zdi 50-odstotna stopnja izvrševanja obeh gozdarskih ukrepov do konca leta 2020 precej nizka, je treba opozoriti, da gre za tipično stopnjo, zlasti za naložbene projekte, ki pomeni največji delež dodeljene podpore. Naložbe v razvoj gozdnih površin in izboljšanje vitalnosti gozdov zahtevajo čas, končna plačila podpore pa se izplačajo ob koncu zadevnega projekta. Zato se ob koncu izvajanja tega programskega obdobja pričakuje povišanje stopnje finančnega izvrševanja. Zaradi dvoletnega prehodnega obdobja in pravila N+3 bo to trajalo do konca leta 2025.

Treba je opozoriti, da so odhodki, povezani z gozdarstvom, v okviru drugih ukrepov za razvoj podeželja, kot so prenos znanja, svetovalne storitve, infrastruktura, osnovne storitve na podeželju (vključno z načrti gospodarjenja z gozdovi Natura 2000) in ukrepi sodelovanja, sporočeni v letnih poročilih o izvajanju posameznega programa razvoja podeželja, čeprav nekateri skupaj s podobnimi dejavnostmi v kmetijskem sektorju. V vsakem primeru so za plačila nadomestil za gozdna območja v Natura 2000 v letnih poročilih o izvajanju predvidena ločena spremljanje in poročanje.

UGOTOVITVE

Okvir 3 – Primeri nespecifičnih ohranitvenih ukrepov

Kar zadeva Španijo, je Komisija 27. februarja 2015 začela postopek za ugotavljanje kršitev, v katerem je od španskih organov zahtevala, naj sprejmejo ukrepe za zaščito in upravljanje svojih območij Natura 2000. Dodatni uradni opomin je bil poslan julija 2020.

Kar zadeva Poljsko, je Komisija 9. junija 2021 začela postopek za ugotavljanje kršitev, v katerem je od poljskih organov zahtevala, naj sprejmejo ukrepe za zaščito in upravljanje svojih območij Natura 2000⁴.

Okvir 4 – Varstvo starih gozdov na Poljskem

Komisija **Poljsko** poziva k izvršitvi sodbe Sodišča EU v zvezi z neizpolnitvijo obveznosti na podlagi direktiv o habitatih ([Direktiva 92/43/EGS](#)) in pticah ([Direktiva 2009/147/ES](#)) glede varstva gozda Białowieża⁵.

Poljska še vedno ni v celoti upoštevala sodbe. Zlasti ni razveljavila priloge h gozdnogospodarskemu načrtu za gozdnogospodarsko območje Białowieže, uvedene leta 2016, in je nadomestila z ukrepi, ki bi ohranili celovitost območja, zagotovili ohranjanje ter varovali vrste in habitate. Ukrepi, ki jih načrtuje Poljska, niso v skladu z navedenima direktivama niti s sodbo Sodišča.

33. V skladu z uredbo EU o lesu „nezakonito pridobljen“ les in lesni proizvodi pomeni „pridobljeno v nasprotju z veljavno zakonodajo države pridobivanja v zvezi s: pravicami za zakonito pridobivanje lesa v okviru uradno razglašeni območij; plačili za pravice za pridobivanje lesa in les, vključno s pristojbinami, povezanimi s pridobivanjem lesa; pridobivanjem lesa, vključno z okoljsko zakonodajo in zakonodajo o gozdovih, vključno z upravljanjem gozdov in ohranjanjem biotske raznovrstnosti, kadar gre za neposredno povezavo s pridobivanjem lesa, pravicami tretjih oseb do uporabe in posesti zemljišč, na katere lahko vpliva pridobivanje lesa, ter trgovinsko in carinsko zakonodajo, kolikor se nanašata na gozdarski sektor“.

34. Potrebna skrbnost, kot je določena v uredbi o lesu, obsega sprejetje ukrepov in postopkov, ki zagotavljajo dostop do vseh ustreznih informacij (korak 1), postopke za zbiranje in analizo vseh ustreznih informacij in dokumentov (korak 2) ter zagotavljanje ustreznih in sorazmernih ukrepov in postopkov za zmanjšanje tveganja zanemarljivega (korak 3).

---

⁴ Sveženj o kršitvah iz junija 2021: ključne odločitve.

⁵ Sveženj o kršitvah iz februarja 2021: ključne odločitve.

36. Informacije, ki jih zahteva Komisija, temeljijo na členu o poročanju (člen 20) uredbe. Države članice so vztrajale pri tem, da ne vključijo obveznega poročanja o dodatnih vprašanjih (npr. o kakovosti pregledov).

Na podlagi razpoložljivih informacij, kot so opredeljene v členu o poročanju, si Komisija prizadeva oceniti skladnost z dejavnostjo spremljanja držav članic, vključno z nacionalnimi pravili, ki opredeljujejo nezakonito sečnjo, ali postopki, ki se uporabljajo za preglede. Na podlagi teh informacij so v preteklosti nastali različni primeri kršitev. Po potrebi Komisija od držav članic zahteva, da svoje odgovore utemeljijo z dokazili, na podlagi katerih bi lahko preverila točnost ali popolnost informacij (kot v prej omenjenih primerih kršitev).

39. Komisija želi poudariti, da obstajajo omejitve pri uporabi podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem, da se zagotovi skladnost z uredbo o lesu na ravni EU. Na podlagi podatkov in drugih virov iz programa Copernicus Komisija trenutno uporablja geoprostorske obveščevalne podatke za oceno možnih kršitev direktiv o habitatih ali pticah. Komisija bo prav tako okrepila prizadevanja za ozaveščanje pristojnih organov držav članic in jim zagotovila podporo pri izboljšanju njihovih geoprostorskih obveščevalnih podatkov za zagotovitev skladnosti z ustrežno zakonodajo o varstvu narave. Okvirni partnerski program Copernicus User Uptake že podpira nacionalne pilotne informacijske platforme za gozdove in uporabo geoprostorskih obveščevalnih podatkov za boj proti nezakoniti sečnji v gozdovih (gozdarski kriminal).

43. Prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov je skupaj z uredbo o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu (LULUCF) okrepila trajnostni okvir EU za bioenergijo po letu 2020. Prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov je zlasti razširila trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov EU za vključitev biomase v toploto in energijo (poleg tekočih biogoriv za prevoz) ter je vključila posebna merila za gozdno biomaso. Poleg tega prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov od držav članic zahteva, da oblikujejo svoje sheme podpore, da se tako izognejo nepotrebnim izkrivljanjem na trgu surovin. Novi zakonodajni predlogi Komisije, ki spreminjajo direktivo LULUCF⁶ in prenovljeno direktivo o energiji iz obnovljivih virov⁷, dodatno izboljšujejo trajnostni okvir EU za uporabo biomase za pridobivanje energije. Sprememba prenovljene direktive o energiji iz obnovljivih virov zlasti predlaga dodatno okrepitev trajnostnih meril za biomaso in okrepitev načela kaskadne uporabe. Predlog velja za trajnostna merila EU za manjše toplotne in električne instalacije ter razširja neustrezna območja za pridobivanje gozdne biomase. Predlaga tudi, da se od držav članic zahteva, da od 31. decembra 2026 ne dodelijo podpore, čeprav z nekaterimi izjemami, izključno za proizvodnjo električne energije iz gozdne biomase.

45. Posodobljena strategija za biogospodarstvo⁸ (2018) dejansko vključuje ukrepe za nadaljnje izboljšanje našega razumevanja ter merjenja učinkov in vplivov biogospodarstva na ekološke meje. Ti ukrepi temeljijo na predhodnem delu Komisije in njenih svetovalnih služb ter splošne raziskovalne skupnosti od prejšnje strategije (2012), na primer Skupno raziskovalno središče je leta 2013

---

⁶ Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o skladnosti, določitve ciljev držav članic za leto 2030 in zaveze skupnemu doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2035 v sektorju rabe zemljišč, gozdarstva in kmetijstva ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda (COM(2021) 554 final).

⁷ Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (COM(2021) 557 final).

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem“, COM(2018) 673 final.

ustanovilo biogospodarski observatorij z namenom zagotavljanja podatkov in informacij o trenutnem biogospodarstvu. Leta 2017 se je observatorij pridružil Komisijnemu centru znanja za biogospodarstvo, ki ga usklajuje Skupno raziskovalno središče.

46. Komisija želi poudariti, da pred kratkim sprejeta evropska podnebna pravila⁹ od EU in njenih držav članic zahtevajo, da zagotovijo stalen napredek pri izboljšanju prilagoditvenih sposobnosti, krepitvi odpornosti in zmanjšanju ranljivosti. Poleg tega države članice zagotovijo, da so njihove politike prilagajanja skladne s sektorskimi politikami in se medsebojno podpirajo. Trenutno imajo vse države članice nacionalne strategije in/ali načrte za prilagajanje, večina pa vključuje ocene učinka, ranljivosti in tveganj podnebnih sprememb za gozdarstvo. Na ravni EU je Komisija februarja 2021 objavila novo strategijo za prilagajanje EU, ki daje veliko večji poudarek gozdovom ter vključuje več in močnejše gozdarske ukrepe v primerjavi s strategijo iz leta 2013.

50. V skladu s strategijo EU za gozdove, sprejeto leta 2013, so načrti za gospodarjenje z gozdovi ali enakovredni instrumenti, ki temeljijo na načelih trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ključni instrumenti pri uravnoteženi dobavi več blaga in storitev. Načrti za gospodarjenje z gozdovi so jedro strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 in financiranja razvoja podeželja EU. Strategija zajema te instrumente ter spodbuja in podpira njihovo uporabo.

Skupni odgovor Komisije na odstavke 51 do 52:

Delovna skupina je ugotovila, da so merila in kazalniki trajnostnega gospodarjenja z gozdovi dragocena orodja za spremljanje trendov, poročanje na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni ter za ocenjevanje splošnega napredka pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi, vendar pa sami po sebi ne zadostujejo za zagotovitev trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. V ta namen imajo države članice sisteme za zagotavljanje praktičnega izvajanja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, vključno z: nacionalno zakonodajo in zahtevami, participativnimi procesi, mehanizmi mehkega prava (standardi, smernice itd.), spodbudami in najboljšimi praksami ter prostovoljnimi tržnimi mehanizmi (certificiranje). Zato so merila in kazalniki uporabni ter so namenjeni ocenjevanju načrtov za gospodarjenje z gozdovi na določenih lestvicah, ne na ravni enote za gospodarjenje. Cilj nove strategije EU za gozdove do leta 2030 je opredeliti dodatne kazalnike in pragove ali razpone na podlagi meril trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v okviru konference Forest Europe za nekatere podnebne vidike in vidike biotske raznovrstnosti, povezane s pogoji gozdnega ekosistema, kot so zdravje, biotska raznovrstnost in podnebni cilji, ter predvideva pravni predlog za zagotovitev usklajenega sistema spremljanja zbiranja in poročanja podatkov o gozdovih v EU.

54. Študija z naslovom „Evaluation study of the forestry measures under Rural Development“¹⁰ (Ocenjevalna študija o gozdarskih ukrepih v okviru razvoja podeželja) ugotavlja: „Načrti za gospodarjenje z gozdovi imajo lahko pomembno vlogo pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi na krajinski ravni, zlasti če so vključeni v teritorialno načrtovanje, da se zagotovi ustrezno pokrivanje vseh področij trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.“

55. Nova strategija EU za gozdove do leta 2030 priznava večnamenskost gozdov, vključno z njihovimi socialno-ekonomskimi, okoljskimi in podnebnimi funkcijami prilagajanja/blazitve.

Gozdarstvo je sestavni del politike razvoja podeželja EU ter prispeva k doseganju nekaterih najpomembnejših okoljskih, socialnih in gospodarskih ciljev politike. Programi razvoja podeželja

---

⁹ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

¹⁰ Študija z naslovom „Evaluation study of the forestry measures under Rural Development. Final report“ (Ocenjevalna študija o gozdarskih ukrepih v okviru razvoja podeželja, končno poročilo), str. 85. Na voljo na naslovu <https://op.europa.eu/s/pkOE>.

podpirajo gospodarske, podnebne in okoljske funkcije gozdov, čeprav ti trije vidiki pri posameznih ukrepih v okviru teh programov morda nimajo enakega pomena.

58. Prihodnja SKP bo državam članicam dala več prožnosti pri oblikovanju njihove podpore, vključno z gozdovi. Komisija je predlagala nov model izvajanja, v katerem Unija določi osnovne parametre politike (cilje SKP, široke vrste posredovanj, osnovne zahteve), za način izpolnjevanja ciljev in doseganje dogovorjenih ciljnih vrednosti pa so v večji meri odgovorne države članice. Večja subsidiarnost bo omogočila, da se pri takih ciljnih in ciljnih vrednostih bolje upoštevajo lokalne razmere in potrebe. Države članice bodo pristojne za prilagajanje intervencij SKP, da bi lahko čim bolj prispevale k ciljem EU.

Podpora gozdarskemu sektorju bi morala prispevati k posebnim podnebnim in okoljskim ciljem SKP, pa tudi h krepitvi gospodarskega in socialnega razvoja podeželskih območij.

Pri oblikovanju posegov bi morale države članice upoštevati cilje evropskega zelenega dogovora in posebna priporočila držav članic. Med postopkom odobritve strateških načrtov SKP bo Komisija ocenila, ali so načrti v skladu z evropskim zelenim dogovorom ter njegovimi strategijami in cilji.

Kar zadeva vse prihodnje posege, načrtovane v strateškem načrtu SKP, prihodnji pravni okvir vključuje nekatere splošne določbe v podporo posredovanj na področju gozdarstva. Razen zahteve, da morajo biti naložbe v pogozdovanje v skladu s podnebnimi in okoljskimi cilji v skladu s smernicami Forest Europe, mora podpora gozdarskemu sektorju temeljiti na načrtu za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednem instrumentu.

61. V skladu z uredbo o EKSRP¹¹ in smernicami Komisije za države članice je treba merila za izbiro uporabljati obvezno (z nekaterimi izjemami) tudi v primerih, ko je proračun, ki je na voljo za ukrep/razpis za zbiranje predlogov, večji od povpraševanja po financiranju. Države članice morajo vzpostaviti take učinkovite izbirne postopke, da izberejo najprimernejše intervencije, ki bodo prispevale k ciljem ukrepa.

Treba je opozoriti, da morajo biti tudi v primeru nezadostne uporabe izbirnih meril zaradi zmernega interesa izpolnjeni vsi pogoji za upravičenost ustreznih ukrepov kot zahteva po zagotovljenih ustreznih subvencijah.

64. Prihodnja SKP bo državam članicam zagotovila več prožnosti in subsidiarnosti za poenostavitev pravil za podporo. Poleg tega bodo lahko države članice določile plačila za gozdarsko-okoljske in podnebne obveznosti na podlagi nastalih stroškov in izpada dohodka, ob upoštevanju ciljno usmerjenega območja glede na ugotovljene potrebe in cilje.

65. Sistem spremljanja ni namenjen merjenju učinkov ukrepov, temveč spremljanju napredka držav članic pri izvajanju ukrepov proti postavljenim ciljem.

66. **Tabela 1** pravilno prikazuje ustrezne kazalnike izločkov in rezultatov za spremljanje prispevka k biotski raznovrstnosti in podnebnim spremembam. Vendar pa **tabela 1** ne vključuje ustreznih kazalnikov ozadja, in sicer: **C.29** (Gozdovi in druga gozdna zemljišča), ki zagotavlja podatke o površini gozda in drugih gozdnih zemljiščih (skupaj in v deležu); **C.31** (Površinski pokrov), ki zagotavlja dejansko razdelitev različnih kategorij zemljišč, vključno z gozdnimi površinami; **C.34** (Območja Natura 2000), ki zagotavlja informacije o zavarovanem območju v okviru omrežja Natura 2000, ki se uporablja za kmetijstvo in/ali gozdarstvo, in **C.38** (Zavarovani gozd), ki zagotavlja delež gozda in druga zavarovana gozdna zemljišča za ohranjanje biotske raznovrstnosti, krajine in posebnih naravnih elementov.

---

¹¹ Člen 49 Uredbe (EU) št. 1305/2013 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487).

67. V sedanjem in prihodnjem sistemu spremljanja in vrednotenja SKP je vloga kazalnikov rezultatov oceniti pokritost ustreznih ukrepov ter preveriti, ali države članice izvajajo te ukrepe v skladu z načrtom.

Čeprav kazalniki učinka, povezani z gozdovi, ne obstajajo, sistem spremljanja in vrednotenja vključuje kazalnik ozadja, ki zagotavlja celovit vpogled v gozdno območje (vključeno v omrežje Natura 2000).

Skupaj s kazalniki izlozkov se ti kazalniki uporabljajo pri vrednotenju, ki nazadnje oceni učinke politike.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

72. Opredelitve „zakonito in nezakonito pridobljeno“ iz člena 2 uredbe o lesu se nanašajo na veljavno nacionalno zakonodajo v zvezi s sečnjo, za katero Komisija nima pristojnosti za ukrepanje (razen kadar se zakonodaja nanaša na zakonodajo EU, na primer direktivo o habitatih, v skladu s katero Komisija lahko ukrepa, kot je prikazano v primeru v okviru 4). Poleg tega je nadzor nad izvrševanjem obveznosti iz uredbe o lesu za gospodarske subjekte in trgovce v pristojnosti držav članic.

Kar zadeva nadzor nad obveznostmi držav članic, Komisija oceni skladnost na podlagi informacij, sporočenih v skladu s členom 20 uredbe o lesu. Na podlagi teh informacij so v preteklosti nastali različni primeri kršitev. Po potrebi Komisija od držav članic zahteva, da svoje odgovore utemeljijo z dokazili, na podlagi katerih bi lahko preverila točnost ali popolnost informacij (kot v prej omenjenih primerih kršitev).

73. V primerjavi s prejšnjo direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov je prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov okrepila trajnostna merila EU za bioenergijo, vključno z dodatnimi zaščitnimi ukrepi za zagotovitev, da se gozdna biomasa za energijo pridobiva trajnostno. Zakonodajni predlog Komisije za spremenjeno prenovljeno direktivo o energiji iz obnovljivih virov dodatno krepi trajnostna merila za biomaso, vključuje neustrezna območja za pridobivanje gozdne biomase, predlaga širšo uporabo trajnostnih meril EU za manjše toplotne in električne instalacije ter omejuje nacionalno podporo za proizvodnjo samo električne energije iz gozdne biomase.

Prilagajanje gozdov podnebnim spremembam je obravnavano v novi strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam in v novi strategiji EU za gozdove do leta 2030.

74. Načrti za gospodarjenje z gozdovi ali enakovredni instrumenti, ki temeljijo na načelih trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, so bistveni za uravnoteženo dobavo več blaga in storitev ter so jedro financiranja EU za razvoj podeželja. Komisija meni, da plačila v okviru programa Natura 2000 v gozdove, naložbe, ki povečujejo odpornost in okoljsko vrednost gozdnih ekosistemov, pa tudi gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov v okviru razvoja podeželja prispevajo k biotski raznovrstnosti in odpornosti na podnebne spremembe. Vendar Komisija priznava, da bi bili nekateri gozdarski ukrepi lahko bolj zasnovani.

Čeprav bo prihodnja SKP državam članicam zagotovila večjo prožnost pri oblikovanju njihove podpore, morajo vsa posredovanja temeljiti na jasni logiki ukrepanja, ki obravnava potrebe, ugotovljene v devetih specifičnih ciljeh in medsektorskem cilju SKP. Države članice bi morale pri oblikovanju svojih posredovanj upoštevati cilje evropskega zelenega dogovora in posebna priporočila Komisije za posamezne države članice.

Vloga skupnega sistema spremljanja EU ni merjenje učinkov gozdarskih ukrepov SKP. Poleg SKP obstaja preveč dejavnikov, ki vplivajo na biotsko raznovrstnost gozdov in podnebne spremembe. Le vrednotenje lahko ocenijo neto učinke ukrepov SKP.

Priporočilo 1 – Izboljšanje prispevka k biotski raznovrstnosti in uspešnejše spoprijemanje s podnebnimi spremembami v gozdovih

(a) Komisija se strinja s tem priporočilom.

Nova strategija EU za gozdove do leta 2030, sprejeta 16. julija 2021, predlaga celovit sklop ukrepov za izboljšanje kakovosti in količine gozdov EU ter njihovo obnovo in odpornost. Poudarja, da je treba opredeliti dodatne kazalnike in pragove ali razpone za trajnostno gospodarjenje z gozdovi; zagotoviti nasvete in smernice o razvoju plačilnih programov za ekosistemske storitve; zagotoviti smernice in spodbujati izmenjavo znanja o dobrih praksah glede prilagajanja podnebnju in odpornosti proti njim; pripraviti zakonodajni predlog o opazovanju, poročanju in zbiranju podatkov o gozdovih EU, vključno z zahtevami za strateške načrte za gozdove na nacionalni/regionalni ravni.

Temelji na strategiji biotske raznovrstnosti do leta 2030, sprejeti maja 2020, ki je vsebovala podroben akcijski načrt skupaj z okvirnim časovnim razporedom, namenjenim izboljšanju izvajanja ukrepov za ohranjanje gozdov, in tako zagotovila pomemben korak k izvajanju tega priporočila. Komisija bo pred koncem leta 2021 dala na voljo tabelo, ki prikazuje stanje izvajanja različnih ukrepov¹².

Pri razvoju obeh zgoraj navedenih strategij je Komisija pregledala trenutni okvir na podlagi prejšnjih vrednotenij in mnenj javnosti, prejetih med odprtimi javnimi posvetovanji. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 predvideva naslednje ustrezne ukrepe za izvajanje tega priporočila s strani Komisije:

- predlog Komisije o merilih in smernicah za opredelitev in določitev dodatnih zavarovanih območij in ekoloških koridorjev, vključno z opredelitvijo strogega varovanja ter o tem, kako lahko drugi učinkoviti ohranitveni ukrepi na posameznem območju in ozelenitev mestnih okolij pripomorejo k doseganju ciljev EU glede varstva narave do leta 2030;
- predlog za zavezujoče cilje EU za obnovo narave, vključno z oceno možne vseevropske metodologije za kartiranje, oceno in doseganje dobrega stanja ekosistemov, da bodo lahko prinesli koristi;
- smernice glede izbire in prednostne razvrstitve vrst in habitatov, da se zagotovi, da bo vsaj 30 % vrst in habitatov, ki zdaj niso v ugodnem stanju, do leta 2030 v navedeni kategoriji ali da bodo vsaj izkazovali močan pozitiven trend;
- metodološke smernice za kartiranje in spremljanje obnove ter stanja in storitev ekosistemov;
- smernice o pogozdovanju in ponovnem pogozdovanju, ki spodbujata biotsko raznovrstnost, ter praksah v gozdarstvu, ki so bližje naravi;
- načrt za sajenje vsaj 3 milijard dodatnih dreves v EU do leta 2030, ob polnem upoštevanju ekoloških načel, ki je bil objavljen 16. julija 2021.

(b) Komisija se strinja s tem priporočilom.

Priporočilo 2 – Krepitev boja proti nezakoniti sečnji

(a) Komisija se strinja s tem priporočilom. To bo obravnavala v okviru prihajajoče zakonodajne pobude o ukrepih za zmanjšanje tveganja krčenja in degradacije gozdov, povezanih s proizvodi, ki so dani na trg v EU.

S sprejetjem tega priporočila Komisija poudarja, da ne more sprejeti posebnih zavez v zvezi z možnimi zakonodajnimi predlogi ali izidom zakonodajnih pogajanj s sozakonodajalcema.

(b) Komisija se strinja s tem priporočilom. Nova strategija EU za gozdove do leta 2030 vključuje vrsto ukrepov, katerih cilj je pospešiti izvajanje in skladnost z obstoječim pravnim redom EU.

Priporočilo 3 – Izboljšanje osredotočenosti gozdarskih ukrepov za razvoj podeželja na biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe

---

¹² Preglednica za sledenje bo na voljo na spletišču Središča znanja za biotsko raznovrstnost.

(a) Komisija se strinja s tem priporočilom.

Pri odobritvi strateških načrtov SKP bo Komisija ocenila, ali so zahteve na ravni EU izpolnjene ter ali načrtovana posredovanja temeljijo na SWOT in oceni potreb, ob upoštevanju ciljev evropskega zelenega dogovora in posebnih priporočil Komisije za posamezne države članice.

Gozdarski ukrepi, ki jih podpira EKSRP, morajo biti v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ob upoštevanju večfunkcionalnosti gozdov.

V prihodnji SKP bodo upravičene le naložbe v pogozdovanje, ki so skladne s podnebnimi in okoljskimi cilji v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, razvitimi v vseevropskih smernicah za pogozdovanje in ponovno pogozdovanje.

Poleg tega mora podpora gozdarskemu sektorju temeljiti na načrtu upravljanja gozdov ali enakovrednem instrumentu.

(b) Komisija se strinja s tem priporočilom.

Poudarja, da je mogoče oceniti vpliv gozdarskih ukrepov na biotsko raznovrstnost in podnebne ukrepe le prek vrednotenja.